

Newsletter

Έδρα JEAN MONNET

«Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος»

Δεκέμβριος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2017.

«Η ΕΕ δεν πρέπει να δημιουργεί προσδοκίες που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν» τονίζει ο πρόεδρος του ΕΕΣ Klaus-Heiner Lehne στον πρόλογο της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2017 που δημοσιεύθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2018.

Πανοραμική Επισκόπηση (Landscape Review) του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Πώς εφαρμόζεται το δίκαιο της ΕΕ στην πράξη: Οι αρμοδιότητες επίβλεψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Βασικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως εκφραστή του συμφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η επίβλεψη της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ από τα κράτη μέλη.

1

4

Γνώμη αριθ. 8/2018 (υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 325, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ) σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF.

6

Η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) στοχεύει αφενός στην προσαρμογή της λειτουργίας της OLAF ώστε να ληφθεί υπόψη η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, πριν από την έναρξη λειτουργίας του νέου αυτού οργάνου της ΕΕ, και, αφετέρου, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ερευνητικών καθηκόντων της OLAF.

Γνώμη αριθ. 9/2018 (υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ) σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

8

Η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, περιλαμβάνει δέσμη μέτρων για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και στην Ένωση όσον αφορά, αφενός, την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και, αφετέρου, τη στήριξη της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και της συνεργασίας στον τελωνειακό και γεωργικό τομέα.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ:

Συμμετοχή του κατόχου της Έδρας JEAN MONNET καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά στο 3ο θερινό σχολείο του Κέντρου Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για το Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ.

10

Η Έδρα JEAN MONNET, δια του κατόχου της, καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά, συμμετείχε στο 3ο θερινό σχολείο του Κέντρου Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για το Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ που πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τις ημέρες από 31 Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 2018.

Η Έδρα JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος" του Πανεπιστημίου Μακεδονίας συμμετείχε στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Διακυβέρνησης.

12

Η Έδρα JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος", στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγει σε θέματα διακυβέρνησης, τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμετείχε στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Διακυβέρνησης που διοργάνωσε την Τετάρτη 31 Οκτωβρίου και την Πέμπτη 1 Νοεμβρίου 2018 το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Πάντειου Πανεπιστημίου, με εισήγηση του επιστημονικού υπεύθυνου της Έδρας, Καθηγητή Δημήτρη Σκιαδά.

Συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης στη 46η Γενική Συνέλευση της Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) στη Madeira της Πορτογαλίας με συμμετοχή της Έδρας JEAN MONNET του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και εισήγηση του κατόχου της Έδρας, καθηγητή Δ. Σκιαδά για το ρόλο των Περιφερειών στην Διακυβέρνηση της ΕΕ.

14

Πολλές ενδιαφέρουσες απόψεις εκφράστηκαν και διατυπώθηκαν ανησυχίες επί τη βάσει των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης στη 46η Γενική Συνέλευση της Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου στη Madeira της Πορτογαλίας.

Κοινή εκδήλωση της Έδρας JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος" και της οργάνωσης «Ευρωπαϊκή Έκφραση», με θέμα την Ευρώπη μετά τις Ευρωεκλογές του Μαΐου 2019.

16

Κοινή εκδήλωση με θέμα «Η Ευρώπη μετά τις Ευρωεκλογές του Μαΐου 2019» πραγματοποίησε η Έδρα JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος" και η οργάνωση «Ευρωπαϊκή Έκφραση» στην Αθήνα (αίθουσα Ελληνογαλλικού Συνδέσμου), στις 12.12.2018.

Συμμετοχή του κατόχου της Έδρας JEAN MONNET καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά στο 2ο workshop με τίτλο «The Impact of Migration in Europe: Governance Responses to mass migration and refugees» που διοργανώθηκε, στις 14-15.12.2018, στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του διαπανεπιστημιακού διαλόγου Ελλάδας-Γερμανίας, από τη Σχολή Κοινωνικών Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Παν/μιου Μακεδονίας και τη Willy Brandt School of Public Policy του University of Erfurt.

17

Η Έδρα JEAN MONNET «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση στην ΕΕ & Έλεγχος» του Παν/μιου Μακεδονίας συμμετείχε, δια του κατόχου της, καθηγητή κ. Δ. Σκιαδά, στο 2ο workshop με τίτλο «The Impact of Migration in Europe: Governance Responses to mass migration and refugees» που διοργανώθηκε, στις 14-15.12.2018, στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του διαπανεπιστημιακού διαλόγου Ελλάδας-Γερμανίας, από τη Σχολή Κοινωνικών Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Παν/μιου Μακεδονίας και τη Willy Brandt School of Public Policy του University of Erfurt.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Διάλεξη της προσκεκλημένης της Έδρας κας Ελευθερίας Φτακλάκη με θέμα «Χρηματοδότηση και Δημοσιονομική Διακυβέρνηση των Εξωτερικών Σχέσεων της ΕΕ».

18

Η Ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2017: Η ΕΕ πρέπει να έχει ρεαλιστικούς στόχους σχετικά με το τι μπορεί να επιτύχει, αναφέρει ο πρόεδρος του ΕΕΣ

«Η ΕΕ δεν πρέπει να δημιουργεί προσδοκίες που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν» τονίζει ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου Klaus-Heiner Lehne στον πρόλογο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2017 που δημοσιεύθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2018.

Συγκεκριμένα, επισημαίνει ότι ο συνολικός προϋπολογισμός της ΕΕ δεν αντιστοιχεί παρά στο 1 % περίπου του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ολόκληρης της ΕΕ και για τον λόγο αυτό, η ΕΕ πρέπει να έχει ρεαλιστικούς στόχους σχετικά με το τι μπορεί να επιτύχει με τους πόρους που εισπράττει, ενόψει ιδίως του νέου επταετούς κύκλου του προϋπολογισμού της.

Συνολικά, στην Ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2017, για δεύτερο συνεχή χρόνο, οι ελεγκτές διατύπωσαν γνώμη με επιφύλαξη και όχι αρνητική γνώμη ως προς την κανονικότητα των πράξεων επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ καθώς δεν διαπίστωσαν ουσιώδη σφάλματα σε ένα σημαντικό μέρος των δαπανών του 2017. Τα αποτελέσματα όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων βελτιώνονται σε ετήσια βάση πιθανόν

λόγω των δράσεων από πλευράς Επιτροπής και κρατών μελών για την περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των πόρων.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι βάσει δικαιωμάτων δαπάνες δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα, ενώ οι δαπάνες στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων εξακολούθησαν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα πιθανόν λόγω της αποτελεσματικότητας των συστημάτων που αφορούν τα έσοδα. Αναφορικά με το ποσοστό επιπέδου σφάλματος στις πληρωμές, αυτό εξακολουθεί να μειώνεται φτάνοντας το 2017 σε ποσοστό 2,4%, έχει μειωθεί κατά 0,7 μονάδες από αυτό του 2016. Σημειώνεται από τους Ελεγκτές ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις πληρωμές θα εμφανιζόταν ακόμη χαμηλότερο αν οι εθνικές αρχές αξιοποιούσαν τις διαθέσιμες πληροφορίες προκειμένου να προχωρήσουν στον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων σε τομείς όπως της αγροτικής ανάπτυξης. Τα προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στις περιπτώσεις πληρωμών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς δικαιούχους βάσει δηλώσεων δαπανών από τους ίδιους. Οι τομείς αυτής της κατηγορίας είναι κυρίως οι τομείς αγροτικής ανάπτυξης, η έρευνα, τα προγράμματα κατάρτισης και τα έργα αναπτυξιακής βοήθειας.

Συγκεκριμένα, το 2017 οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανήλθαν συνολικά σε 137,4 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 29,7 δισεκατομμύρια ευρώ συνιστούσαν προπληρωμές και τα 107,7 δισεκατομμύρια ευρώ άπαξ, ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Από αυτές τις πληρωμές το μεγαλύτερο μέρος αφορούσε δαπάνες για «Φυσικούς πόρους» (56,7 δισεκατομμύρια ευρώ), δαπάνες για «Συνοχή» (35,7 δισεκατομμύρια ευρώ) και δαπάνες για «Ανταγωνιστικότητα» (21,4 δισεκατομμύρια ευρώ). Ελέγχθηκαν πράξεις συνολικής αξίας 100,2 δισεκατομμυρίων ευρώ εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων προερχόταν από τον τομέα «Φυσικοί πόροι» (56%), ενώ, σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, το μερίδιο των δαπανών του τομέα «Συνοχή» ήταν σχετικά μικρό (8%), λόγω του χαμηλού ποσοστού δαπανών που εγκρίθηκαν. Για το έτος 2017 οι ελεγκτές παραθέτουν ειδική εκτίμηση για τέσσερις τομείς, την «Ανταγωνιστικότητα», τη «Συνοχή», τους «Φυσικούς πόρους» και τις «Διοικητικές δαπάνες».

Οι δαπάνες για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα» περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Περί το 90 % των δαπανών στον τομέα αυτό πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων και τα σχετικά σφάλματα αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στις διαφορετικές κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών (ιδίως δαπάνες προσωπικού και άλλες δαπάνες), μη επιλέξιμα έργα και μη επιλέξιμοι δικαιούχοι. Ως προς τις δαπάνες του τομέα «Συνοχή»

πραγματοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων. Το κύριο είδος σφάλματος που εντόπισαν οι ελεγκτικές αρχές ήταν οι μη επιλέξιμες δαπάνες. Στην κατηγορία δαπανών «Φυσικοί πόροι» διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα. Ωστόσο, οι άμεσες ενισχύσεις από το ΕΓΤΕ, που αντιστοιχούν περίπου στα τρία τέταρτα των δαπανών του τομέα αυτού, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Τέλος στην κατηγορία δαπανών «Διοίκηση» δεν περιέχονται ουσιώδη σφάλματα. Το μεγαλύτερο μέρος των συγκεκριμένων δαπανών λαμβάνουν τη μορφή μισθών, συντάξεων και επιδομάτων που καταβάλλονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ.

Από τις 703 συνολικά πράξεις τις οποίες αξιολόγησαν, ως προς την κανονικότητα τους οι ελεγκτές, εντοπίστηκαν 13 περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης (έναντι 11 το 2016) καθώς και 6 περιπτώσεις απάτης που διαπιστώθηκαν από πληροφορίες που έθεσαν υπόψη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου τρίτοι (έναντι 5 το 2016). Οι παραπάνω περιπτώσεις, οι οποίες διαβιβάστηκαν στην OLAF, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, αφορούσαν κατά κύριο λόγο την τεχνητή δημιουργία των προϋποθέσεων που απαιτούνταν για εξασφάλιση χρηματοδότησης από την ΕΕ, τη δήλωση δαπανών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και παρατυπίες στις δημόσιες συμβάσεις.

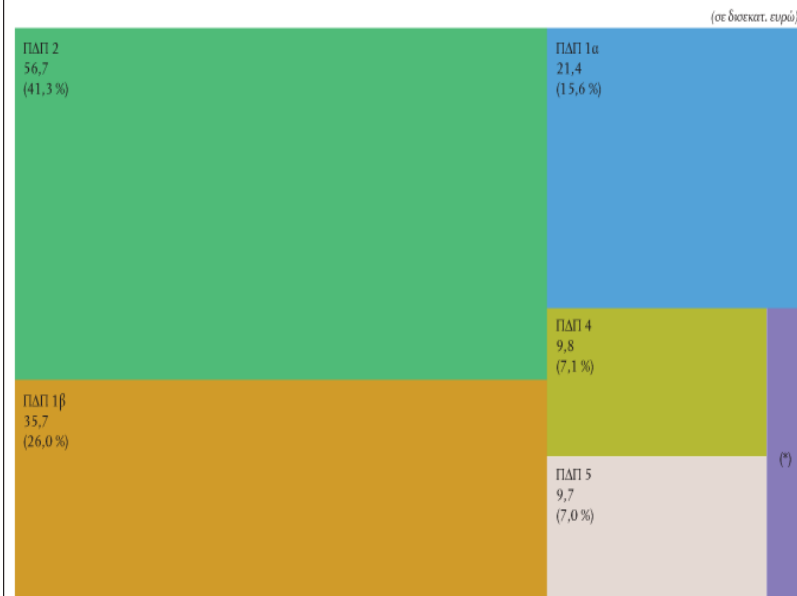
Για το 2017, οι ελεγκτές τροποποίησαν την προσέγγιση που ακολουθούσαν ως προς τον έλεγχο στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» η οποία αναδεικνύει με περισσότερη σαφήνεια τους τομείς όπου εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Η νέα αυτή προσέγγιση συντελεί στην προαγωγή της λογοδοσίας και την περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των οικονομικών της ΕΕ και στόχος των ελεγκτών είναι το προσεχές έτος να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της και σε άλλους τομείς δαπανών.

Ως προς τους κινδύνους και τις μελλοντικές προκλήσεις για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η χρησιμοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για τα κράτη μέλη και ο προϋπολογισμός της ΕΕ συνεχίζει να υφίσταται σημαντική πίεση λόγω της αξίας των πληρωμών που έχει δεσμευθεί να καταβάλλει η ΕΕ τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, τα μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να αυξηθεί η ευελιξία του προϋπολογισμού ήταν χρήσιμα, αλλά ίσως να μην αρκούν. Η σχεδόν πλήρης ανάλωση του ποσού που ήταν διαθέσιμο για αναλήψεις υποχρεώσεων και το χαμηλό επίπεδο των πληρωμών εκτίναξαν τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων στο πρωτοφανές ποσό των 267,3 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 238,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2016) γεγονός το οποίο θα

πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα κατά τον σχεδιασμό του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), σύμφωνα με τους ελεγκτές. Το ζήτημα των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων από το τρέχον ΠΔΠ πρέπει να αντιμετωπιστεί με την ύπαρξη επαρκών πιστώσεων πληρωμών στο επόμενο ΠΔΠ.

Πρόσθετες προκλήσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ θέτει η ανακοινωθείσα αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ το 2019 και η ανάγκη βελτίωσης της λογοδοσίας επ' ευκαιρία του τρέχοντος προβληματισμού σχετικά με το μέλλον του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Πλαίσιο 1.2 - Πληρωμές ανά τομέα του ΠΔΠ το 2017

(*) ΠΔΠ 3 2,9 (2,1 %) + ΠΔΠ 6 και λοιπά 1,2 (0,9 %)

Υποτομέας 1α του ΠΔΠ — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση («Ανταγωνιστικότητα»)

Υποτομέας 1β του ΠΔΠ — Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή («Συνοχή»)

Τομέας 2 του ΠΔΠ — Φυσικοί πόροι

Τομέας 3 του ΠΔΠ — Ασφάλεια και εθιγένεια

Τομέας 4 του ΠΔΠ — Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας

Τομέας 5 του ΠΔΠ — Διοίκηση

Πηγή: ΕΕΣ.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AR2017.aspx>

Πανοραμική Επισκόπηση (Landscape Review) του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Πώς εφαρμόζεται το δίκαιο της ΕΕ στην πράξη: Οι αρμοδιότητες επίβλεψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση»

Βασικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως εκφραστή του συμφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η επίβλεψη της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ από τα κράτη μέλη. Οι δραστηριότητες επίβλεψης της Επιτροπής περιστρέφονται γύρω από τη διαχείριση του κινδύνου παραβίασης του δικαίου της ΕΕ από κράτη μέλη, η οποία ενδεχομένως να οδηγήσει στην κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Πρόκειται για μια λειτουργία της Επιτροπής που έχει οδηγήσει στο χαρακτηρισμό της ως «Φύλακα των Συνθηκών» (Guardian of the Treaties), έχει καταλυτική επίδραση στη διασφάλιση των συνολικών επιδόσεων και της λογοδοσίας της ΕΕ.

Η Επισκόπηση που έκανε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο σε αυτό τον τομέα δεν είναι έλεγχος, αλλά απλώς παρουσιάζει περιγραφές και αναλύσεις που βασίζονται σε δημοσιευμένες πληροφορίες και πληροφορίες για τις οποίες οι συμμετέχοντες σε αυτήν έδωσαν τη συγκατάθεσή τους να δημοσιευθούν.

Το βασικό συμπέρασμα της Επισκόπησης είναι ότι η λειτουργία επίβλεψης της Επιτροπής χρήζει ενίσχυσης μέσω της περαιτέρω ενδυνάμωσης βασικών χαρακτηριστικών και πλεονεκτημάτων

της τρέχουσας προσέγγισης που ακολουθεί.

Πολλοί είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο διάπραξης παραβάσεων και, συνεπώς, η επίβλεψη της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου ανάγεται σε απαιτητικό εγχείρημα. Μεταξύ αυτών των παραγόντων συγκαταλέγονται το μέγεθος της νομικής ύλης που πρέπει να παρακολουθείται και η πολυπλοκότητα πολλών νομικών πράξεων, το γεγονός ότι οι πόροι της ΕΕ είναι άμεσα διαθέσιμοι, η ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων αντί της διαδικασίας επί παραβάσει σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής, καθώς και οι ρυθμίσεις των ίδιων των κρατών μελών που διέπουν το νομοθετικό έργο τους και την επίβλεψή του.

Στην Επισκόπηση παρουσιάζονται ορισμένοι από τους τρόπους με τους οποίους έχει αναλάβει δράση η Επιτροπή μέχρι σήμερα. Η Επιτροπή έχει θέσει προτεραιότητες για την επιβολή και σημεία αναφοράς για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών των πολιτών και των περιπτώσεων εικαζόμενης παράβασης. Έχει οργανώσει την επίβλεψη που ασκεί ανά τομέα πολιτικής και την έχει ενσωματώσει στο θεματολόγιο της βελτίωσης της νομοθεσίας, ήτοι στο σύστημα σχεδιασμού πολιτικών και νομοθεσίας, κατά τρόπο που να συντελεί στην επίτευξη των κύριων στόχων τους και συνακόλουθα στη λήψη

τεκμηριωμένων δημόσιων αποφάσεων. Ελέγχει συστηματικά τον τρόπο με τον οποίο η νομοθεσία της ΕΕ μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο, αξιοποιεί τις καταγγελίες των πολιτών και διενεργεί έρευνες για την εξακρίβωση εικαζόμενων περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, ενώ ακριβώς για την προώθηση αυτής της συμμόρφωσης έχει ενισχύσει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με τα κράτη μέλη. Έρχεται σε άμεση επικοινωνία με ενδιαφερόμενα μέρη και υποβάλλει δημοσίως στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες επίβλεψης που ασκεί.

Στο πλαίσιο της επισκόπησης, παρατίθενται επίσης παραδείγματα του έργου των ανώτατων οργάνων ελέγχου των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμόρφωση σε εθνικό επίπεδο και αναδεικνύεται το πεδίο που προσφέρεται στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο προκειμένου να διενεργήσει εργασίες σχετικά με τις ρυθμίσεις επίβλεψης που εφαρμόζονται στο επίπεδο της ΕΕ.

Οι ελεγκτές παραθέτουν μια σειρά από σκέψεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και να εκμεταλλευθεί τις δυνατότητες βελτίωσης που υπογραμμίζονται στην επισκόπησή τους, ενισχύοντας τη λειτουργία της επίβλεψης που ασκεί ως εξής:

- εφαρμόζοντας την προσέγγιση της βελτίωσης της νομοθεσίας στην πολιτική επιβολής που ασκεί και πραγματοποιώντας μια εφ' όλης της ύλης

ανασκόπηση της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων επίβλεψής της·

- χρησιμοποιώντας τον προϋπολογισμό της ΕΕ με περισσότερο συντονισμένο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ·
- ενθαρρύνοντας τις γενικές διευθύνσεις που είναι αρμόδιες για τους διάφορους τομείς πολιτικής να μοιραστούν τις γνώσεις και την εμπειρογνωσία που έχουν αποκομίσει από τα κράτη μέλη·
- προωθώντας τη συμμόρφωση κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται περισσότερο στις επιμέρους ανάγκες των μεμονωμένων κρατών μελών και εξασφαλίζοντας τη συνοχή της μεταξύ διαφορετικών τομέων πολιτικής,
- αναπτύσσοντας προτεραιότητες ως προς την επιβολή και σημεία αναφοράς για τον χειρισμό υποθέσεων, τα οποία να ενταχθούν σε ένα συνολικό πλαίσιο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων επίβλεψης,
- παρέχοντας περισσότερα συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία προς διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων μερών.

Περισσότερες Πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?id=46718>

Γνώμη αριθ. 8/2018 (υποβαλλόμενη δύναμη του άρθρου 325, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ) σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF

6

Η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) στοχεύει αφενός στην προσαρμογή της λειτουργίας της OLAF ώστε να ληφθεί υπόψη η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, πριν από την έναρξη λειτουργίας του νέου αυτού οργάνου της ΕΕ, και, αφετέρου, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ερευνητικών καθηκόντων της OLAF.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα έχει αρμοδιότητα διερεύνησης και δίωξης εγκλημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σε 22 κράτη μέλη, επί του παρόντος. Συνεπώς, η σύστασή της μεταβάλλει σημαντικά το νομικό και θεσμικό πλαίσιο. Παρότι η OLAF παραμένει το αρμόδιο όργανο της ΕΕ για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ μέσω διοικητικών ερευνών, καθώς και για την υποστήριξη της πολιτικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης, το έργο της θα μεταβληθεί και ο ρόλος της θα ποικίλει, καθώς δεν μετέχουν όλα τα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Δεδομένου ότι ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία καθόρισε ήδη το πλαίσιο των σχέσεων της OLAF με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η πρόταση έχει ως στόχο να καθορίσει τους συναφείς λεπτομερείς κανόνες, με αρχές όπως στενή συνεργασία, ανταλλαγή πληροφοριών, συμπληρωματικότητα και μη αλληλεπικάλυψη των εργασιών.

Όμως, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διέγνωσε την ανάγκη να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF, ιδίως ως προς τον έγκαιρο χαρακτήρα των παρεμβάσεων και την ανάκτηση κεφαλαίων. Η πρόταση περιλαμβάνει συγκεκριμένα ορθά μέτρα:

α) προσδιορισμός των περιπτώσεων εφαρμογής της εθνικής ή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας κατά τη διάρκεια επιτόπιων ελέγχων της OLAF, με υποχρέωση των κρατών μελών να συνεπικουρούν την OLAF,

β) πρόσβαση της OLAF σε στοιχεία τραπεζικών λογαριασμών, μολονότι αυτό θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνδρομή των εθνικών αρχών,

γ) ενίσχυση του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων της OLAF, μολονότι αυτό αφορά μόνο μη ποινικές υποθέσεις.

Επιπλέον, στην πρόταση διευκρινίζεται ότι στην εντολή της OLAF περιλαμβάνονται θέματα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Ως προς τον διεξοδικότερο εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας της OLAF, δεν έχει, προς το παρόν, καθοριστεί χρονοδιάγραμμα περαιτέρω μεταρρύθμισης της OLAF, και τα προς αντιμετώπιση ζητήματα δεν έχουν προσδιοριστεί σαφώς.

Κατά το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να αναληφθεί περαιτέρω δράση, ως εξής:

α) **Βραχυπρόθεσμα**, η Επιτροπή πρέπει να επαναπροσδιορίσει το ρόλο και τις αρμοδιότητες της OLAF για την καταπολέμηση της απάτης κατά την εκτέλεση δαπανών της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η OLAF μπορεί να αναλάβει στρατηγικό και εποπτικό ρόλο όσον αφορά τις σχετικές δράσεις της ΕΕ.

β) **Μεσοπρόθεσμα**, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει τη συνεργασία μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και, όπου αυτό είναι σκόπιμο, να προτείνει περαιτέρω νομοθετικές ενέργειες.

Περισσότερες Πληροφορίες:

https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?di_d=48309

Γράφημα 1 — Δραστηριότητες της OLAF που επηρεάζονται από τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

Επιτροπή	Θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ		Τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμοί*	Κράτη μέλη	
				ΕΕ 6** μη μετέχοντα στην Εισαγγελία	ΕΕ 22*** μετέχοντα στην Εισαγγελία
Η OLAF αναπτύσσει την πολιτική της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης	Έρευνες για σοβαρό παράπτωμα υπαλλήλων της ΕΕ και μελών των θεσμικών οργάνων της (εσωτερικές έρευνες)	Προκαταρκτικές αξιολογήσεις	Ανεξάρτητες διοικητικές έρευνες για απάτη, διαφθορά και παρατυπίες (εξωτερικές έρευνες)	Ανεξάρτητες διοικητικές έρευνες για απάτη, διαφθορά και παρατυπίες (εξωτερικές έρευνες)	Συνδρομή στην Εισαγγελία, συμπληρωματικές έρευνες, έρευνες σε περίπτωση αρμοδιότητας της Εισαγγελίας, όταν αυτή αποφασίζει να μην διενεργήσει έρευνα
			Δαπάνες της ΕΕ	Δαπάνες & έσοδα της ΕΕ	Δαπάνες & έσοδα της ΕΕ
Δραστηριότητες της OLAF που παραμένουν αμετάβλητες					
Δραστηριότητες της OLAF που επηρεάζονται από τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας					

* Βλέπε άρθρο 23 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

** Δανία, Ιρλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο

*** Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Κύπρος, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία

Πηγή: ΕΕΣ

Γνώμη αριθ. 9/2018 (υποβαλλόμενη δύναμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ) σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης

8

Η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, περιλαμβάνει δέσμη μέτρων για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και στην Ένωση όσον αφορά, αφενός, την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και, αφετέρου, τη στήριξη της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και της συνεργασίας στον τελωνειακό και γεωργικό τομέα. Παρά τις προσπάθειες της Επιτροπής για εξορθολογισμό της δημοσιονομικής διαχείρισης, υπάρχει κίνδυνος εμφάνισης αλληλεπικαλύψεων και έλλειψης συνεργιών με μέτρα που χρηματοδοτούν παρόμοιες ή και τις ίδιες δράσεις. Τίθεται έτσι υπό αμφισβήτηση η προστιθέμενη αξία του προγράμματος.

Στο πλαίσιο κατάρτισης της πρότασης δεν διενεργήθηκε διεξοδική και τεκμηριωμένη εκτίμηση επιπτώσεων. Η πρόταση συνοδεύεται από εκ των προτέρων αξιολόγηση, όπως απαιτείται από τον δημοσιονομικό κανονισμό. Ωστόσο η Επιτροπή δεν προέβη σε αξιολόγηση για να διερευνήσει τυχόν αλληλεπικαλύψεις και συνεργίες μεταξύ του προγράμματος και άλλων δράσεων της ΕΕ, ούτε για να εκτιμήσει καλύτερα την προστιθέμενη αξία του.

Στην πρόταση δεν προσδιορίζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης, ήτοι το ποσοστό συνεισφοράς της ΕΕ στις δαπάνες των δράσεων (το υπόλοιπο βαρύνει τα κράτη μέλη), γεγονός που δεν συνάδει με τα οριζόμενα στον δημοσιονομικό κανονισμό. Υπάρχει σύσταση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον ορισμό του ανώτατου ποσοστού συγχρηματοδότησης στο 50 % για τη συνιστώσα του τεχνικού εξοπλισμού και στο 80 % για άλλες δράσεις.

Κάποιοι από τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους του προγράμματος δεν είναι συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι. Οι προτεινόμενοι δείκτες επιδόσεων δεν είναι αρκετά σαφείς και εμπεριστατωμένοι. Αυτό αντίκειται στον δημοσιονομικό κανονισμό και θέτει περιορισμούς στην παρακολούθηση της υλοποίησης, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και την αποτελεσματική στόχευση των πόρων σε δράσεις που αποφέρουν προστιθέμενη αξία.

Προτείνεται αφενός, να εξειδικευθούν περαιτέρω οι στόχοι του προγράμματος και οι δείκτες που θα χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της υλοποίησης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, και, αφετέρου,

η Επιτροπή να διενεργήσει αξιολόγηση για τη διερεύνηση τυχόν αλληλεπικαλύψεων και συνεργιών του προγράμματος με άλλες δράσεις της ΕΕ και για την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας του. Τέλος, προτείνεται να διευκρινιστούν η συχνότητα υποβολής εκθέσεων επιδόσεων και τα ποσοστά συγχρηματοδότησης που πρόκειται να εφαρμοστούν, καθώς και να προβλέπεται ότι οι αξιολογήσεις πρέπει να διενεργούνται από ανεξάρτητο αξιολογητή.

Περισσότερες Πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?id=48336>

Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing the EU Anti-Fraud Programme (COM(2018) 386 final)		
Article	Our suggestion / proposed change	Comments
8	<p>Current text</p> <p><u>Eligible actions</u></p> <p>Only actions implementing the objectives referred to in Article 2 shall be eligible for funding.</p> <p>Proposed amendment</p> <p><u>Eligible actions and co-financing</u></p> <p>1. Only actions implementing the objectives referred to in Article 2 shall be eligible for funding.</p> <p>2. The maximum co-financing rate shall be xx% for technical equipment. This may be increased to xx% in exceptional and duly justified cases. The maximum co-financing rate of xx% shall also apply to other EU actions.</p>	<p>The co-financing rates should be clearly indicated in the regulation (see paragraph 20).</p>
11(3)	<p>Add a third sentence: "Performance reporting shall be done once a year."</p>	<p>The proposal does not currently indicate the frequency of performance reporting (see paragraph 17).</p>
12(1)	<p>Add a second sentence: "They should be carried out by an independent evaluator."</p>	<p>The proposal does not mention that evaluations should be made by an independent evaluator. We suggest including this requirement in the relevant article (see paragraph 21).</p>

Πηγή: ΕΕΣ

Έδρα JEAN MONNET
 Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ
 και Έλεγχος

Co-funded by the
 Erasmus+ Programme
 of the European Union

Συμμετοχή του κατόχου της Έδρας JEAN MONNET καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά στο 3^ο θερινό σχολείο του Κέντρου Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για το Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ

10

Η Έδρα JEAN MONNET, δια του κατόχου της, καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά, συμμετείχε στο 3ο θερινό σχολείο του Κέντρου Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για το Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ που πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τις ημέρες από 31 Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 2018.

Στην εισήγησή του με θέμα "Οι Θεσμικές και Δημοσιονομικές Προκλήσεις που δημιουργήθηκαν στην ΕΕ από την προσφυγική κρίση" (The institutional and budgetary challenges caused to the EU by the refugee crisis) ο κος Σκιαδάς αρχικά παρέθεσε κάποια στατιστικά στοιχεία και δεδομένα αναφορικά με τη μεταναστευτική κρίση καθώς και κάποιες ενδιαφέρουσες πληροφορίες ως προς τους λόγους αύξησης του φαινομένου παράνομης εισροής μεταναστών στην Ευρώπη. Στη συνέχεια, παρουσίασε τις δύο προσεγγίσεις άσκησης μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πρώτη εντός του πλαισίου της ευρωπαϊκής πολιτικής για το μεταναστευτικό και η δεύτερη στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας.

Συγκεκριμένα, στην πρώτη περίπτωση, η πολιτική περιλαμβάνει μέτρα διαχείρισης των

μεταναστευτικών ροών και μέτρα ελέγχου και αποτροπής των μεταναστών (δράσεις της FRONTEX όπως THEMIS, POSEIDON κ.α.) ενώ στη δεύτερη περίπτωση η αυξημένη εισροή μεταναστών αντιμετωπίζεται ως πηγή κινδύνου της ασφάλειας των κρατών μελών (Επιχείρηση SOPHIA).

Έπειτα, παρουσίασε τις θεσμικές προκλήσεις με τις οποίες είναι αντιμέτωπη η ΕΕ στην προσπάθεια της να αντιμετωπίσει την προσφυγική κρίση. Αναφέρθηκε εκτενώς στο νομικό πλαίσιο εντός του οποίου η ΕΕ ασκεί τη μεταναστευτική της πολιτική όπως είναι η Συνθήκη Schengen, ο κανονισμός του Δουβλίνου, η ατζέντα της ΕΕ για το μεταναστευτικό, η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας. Επίσης αναφέρθηκε στη μετεξέλιξη της FRONTEX σε ευρωπαϊκό οργανισμό προστασίας των συνόρων και των ακτών και στις εργασίες εντός του Κοινού Πλαισίου Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας. Σύμφωνα με τον κύριο Σκιαδά, κρίσιμο σημείο προβληματισμού αποτελεί η τήρηση του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας, στο πλαίσιο των θαλασσίων επιχειρήσεων της ΕΕ στη Μεσόγειο προκειμένου να ελεγχθούν οι μεταναστευτικές ροές, και οι δυο βασικές προσεγγίσεις που τίθενται, η προσέγγιση του κυρίαρχου κράτους και η ανθρωπιστική προσέγγιση.

Έδρα JEAN MONNET
Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ
και Έλεγχος

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Στο δεύτερο μέρος της ανάλυσής του ο κος Σκιαδάς παρουσίασε τις δημοσιονομικές προκλήσεις με τις οποίες είναι αντιμέτωπη η ΕΕ από την άσκηση πολιτικής για το μεταναστευτικό. Η διάθεση πόρων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης για την περίοδο 2015-2018 αυξήθηκε σημαντικά φτάνοντας σε 22 δισεκατομμύρια ευρώ, αντί των 9,6 δισεκατομμύρια ευρώ της αρχικής κατανομής, αξιοποιώντας το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Η σημαντικότερη δημοσιονομική πρόκληση για την ΕΕ ως προς την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης είναι αφενός το ύψος του ποσού των πόρων που έχει διαθέσει και θα διαθέσει και στο μέλλον από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και αφετέρου η αξιοποίηση των παραπάνω πόρων, η επίτευξη δηλαδή των στόχων για τους οποίους δεσμεύεται η ΕΕ.

Τα δεδομένα από την διαχείριση των πόρων αυτών αναδεικνύουν μια «χρηματοποίηση» των πολιτικών δράσεων της ΕΕ, ήτοι μια τάση παροχής μεγάλων χρηματικών ποσών χωρίς περαιτέρω συμμετοχή στην υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων δράσεων. Επίσης οι συνθήκες έκτακτης ανάγκης που δημιουργήθηκαν από τη κρίση δοκίμασαν και την αντοχή των μηχανισμών διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων, με τη καθιέρωση μεγάλου αριθμού εξαιρέσεων από τις συνήθεις διαδικασίες εκκαθάρισης, εκταμίευσης και ελέγχου.

3rd Summer School
The Area of Freedom, Security and Justice
 3 extracurricular ECTS – No tuition
 31 August – 4 September 2018
 Conference Room of the University of Macedonia
 Thessaloniki, Greece

 Co-funded by the
 Erasmus+ Programme
 of the European Union

APPLICATIONS AT:
jmcexcellence.uom.gr

Miguel Gardeñes Santiago, Profesor Titular of private international law at the Universitat Autònoma de Barcelona (Autonomous University of Barcelona - UAB), Spain
Moritz Jesse, Associate professor of European Union Law at the Europa Institute of Leiden Law School
Foteini Bellou, Assistant Professor of International Relations at the Department of International and European Studies, University of Macedonia
Ioannis Papageorgiou, Assistant Professor in the School of Political Sciences of the Aristotle University of Thessaloniki
Despina Anagnostopoulou, Associate Professor in EU Policies and Institutions at the Department of International and European Studies, University of Macedonia
Dimitrios Skiadas, Professor of European Governance at the Department of International and European Studies, University of Macedonia
Athina Giannakoula, Post-doc researcher, Law School, Aristotle University of Thessaloniki
Virginia Tzortzi, Adjunct Lecturer / Research Associate in the International Studies Unit of Democritus University of Thrace Law School
Nikos Gaitenidis, Head of the Observatory for Constitutional Values, Jean Monnet Centre of Excellence at the University of Macedonia
Niovi Vavoula, Post-doctoral Research Assistant at Queen Mary, University of London (QMUL)

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/>

Έδρα JEAN MONNET
Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ
και Έλεγχος

Co-funded by the
 Erasmus+ Programme
 of the European Union

Η Έδρα JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος", στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγει σε θέματα διακυβέρνησης, τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμετείχε στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Διακυβέρνησης που διοργάνωσε την Τετάρτη 31 Οκτωβρίου και την Πέμπτη 1 Νοεμβρίου 2018 το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Πάντειου Πανεπιστημίου, με εισήγηση του επιστημονικού υπεύθυνου της Έδρας, Καθηγητή Δημήτρη Σκιαδά.

Πολύ ενδιαφέρον επιστημονικός διάλογος στο πάνελ για τη δημοσιονομική διακυβέρνηση σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, με τη συμμετοχή εκλεκτών ομιλητών όπως ο Πρόεδρος του Α' Τμήματος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου κος Ν. Μηλιωνης (και αντιπρόεδρος του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου), η Επίκ. Καθηγήτρια του ΑΠΘ κα Κ. Σαββαΐδου (κάτοχος έδρας Jean Monnet), η Επίκ. Καθηγήτρια του Πάντειου Πανεπιστημίου κα Ευ. Μπαλτά και άλλοι.

Στην εισήγησή του ο καθηγητής Δ. Σκιαδάς αναφέρθηκε στο θέμα των πολιτικών αιρεσιμοτήτων - ήτοι τον έλεγχο τήρησης των αρχών του κράτους δικαίου από τα κράτη μέλη - που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις χρηματοδοτήσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ προς τα κράτη μέλη κατά την περίοδο 2021-2027.

Αναφέρθηκε στον έντονο δημόσιο διάλογο ο οποίος πυροδοτήθηκε από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπεριλάβει τη δυνατότητα σύνδεσης των χρηματοδοτήσεων συνολικά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τον σεβασμό και την τήρηση των αξιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣυνθΕΕ), όπως π.χ. του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κλπ, στο τελικό κείμενο της σχετικά με το ΠΔΠ 2021-2027, που παρουσίασε το Μάιο 2018.

Ο κύριος Σκιαδάς αρχικά, στην εισήγησή του, έκανε μια σύντομη επισκόπηση της χρήσης της μεθόδου περί αιρεσιμοτήτων στη χρηματοδοτική λειτουργία της Ένωσης, χαρακτηρίζοντας την ως μια αρκετά καθιερωμένη πρακτική σε αρκετούς τομείς. Αναφέρθηκε σε συγκεκριμένα παραδείγματα χρήσης της μεθόδου όπως κατά τη διαδικασία ένταξης κρατών στην ΕΕ (τα κριτήρια της Κοπεγχάγης), τη διαδικασία ένταξης κρατών μελών της ΕΕ στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), τη διαδικασία χορήγησης οικονομικής υποστήριξης στο πλαίσιο της πολιτικής αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, της παροχής οικονομικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ και της παροχής οικονομικής

βοήθειας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Στη συνέχεια, παρουσίασε και ανέλυσε τις προτεινόμενες ρυθμίσεων για τη σύνδεση της χρηματοδότησης των κρατών μελών της ΕΕ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τις βασικές αρχές που υπηρετεί και επί των οποίων βασίζεται η Ένωση. Συγκεκριμένα, τόνισε ότι κατά το σκεπτικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπάρχει σαφής σύνδεση μεταξύ του σεβασμού του κράτους δικαίου και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και οικονομικής αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που επιβάλλει την ύπαρξη συμπληρωματικού μηχανισμού ελέγχου και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης της αρχής αυτής.

Σε επίπεδο αξιολόγησης του προτεινόμενου Κανονισμού, ο κύριος Σκιαδάς παραθέτει τις τοποθετήσεις των λοιπών Ευρωπαϊκών Οργάνων καθώς και τη Γνώμη την οποία εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του επί του προτεινόμενου Κανονισμού. Μια ενδιαφέρουσα παρατήρηση του ΕΕΣ είναι ότι δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων της πρότασης, παρά τη σχετική υποχρέωση της Επιτροπής, καθώς η τελευταία ισχυρίστηκε ότι δεδομένης της εξειδικευμένης στοχοθεσίας της προτεινόμενης ρύθμισης να προστατευθεί η χρήστη δημοσιονομική διαχείριση και τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, η μόνη εναλλακτική θα ήταν να

διατηρηθεί το status quo χωρίς καμία διαδικασία, άρα δεν υπήρχε πεδίο διερεύνησης επιπτώσεων. Το ΕΕΣ έκρινε ότι η ύπαρξη μιας τέτοιας εκτίμησης θα βοηθούσε τα αρμόδια νομοθετικά όργανα να καταλήξουν σε καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις. Άλλο συναφές ενδιαφέρον σημείο κριτικής ήταν η έλλειψη ειδικής διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, επίσης παρά τη σχετική υποχρέωση της Επιτροπής, κάτι που η Επιτροπή δικαιολόγησε λόγω της ευρείας συζήτησης που έχει γίνει για το θέμα τόσο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και στο Συμβούλιο, αν και το ΕΕΣ θεώρησε ότι θα είχε ιδιαίτερη σημασία η διαβούλευση, εντός του προβλεπόμενου σχετικού ειδικού πλαισίου πριν τη δημοσιοποίηση της πρότασης.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/>

Συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης στη 46η Γενική Συνέλευση της Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) στη Madeira της Πορτογαλίας με συμμετοχή της Έδρας JEAN MONNET του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και εισήγηση του κατόχου της Έδρας, καθηγητή Δ. Σκιαδα για το ρόλο των Περιφερειών στην Διακυβέρνηση της ΕΕ

Πολλές ενδιαφέρουσες απόψεις εκφράστηκαν και διατυπώθηκαν ανησυχίες επί τη βάση των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης στη 46η Γενική Συνέλευση της Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου στη Madeira της Πορτογαλίας. Κύριο συμπέρασμα υπήρξε ότι οι Περιφέρειες πρέπει να διεκδικήσουν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ενεργότερο ρόλο στις διεργασίες της Διακυβέρνησης της ΕΕ.

Στην εισήγησή του ο κάτοχος της Έδρας καθηγητής Δ. Σκιαδας, αναφορικά με το ρόλο των Περιφερειών στην Διακυβέρνηση της ΕΕ, αρχικά παρέθεσε τις κυριότερες τάσεις ενίσχυσης του ρόλου των Ευρωπαϊκών περιφερειών και στη συνέχεια τόνισε τη σημαντικότητα ενίσχυσης αυτού του ρόλου.

Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στη θέση της Διάσκεψης των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης όπως καταγράφηκε και στην 45η Γενική τους Συνέλευση στις 19-20 Οκτωβρίου 2017 στο Ελσίνκι, σύμφωνα με την οποία οι Περιφερειακές και τοπικές αρχές αποτελούν μια ουσιαστική γέφυρα μεταξύ των πολιτών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και (ii) το

κλειδί για την παροχή βιώσιμων λύσεων στις πολλές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Οφείλει να ενισχύεται η συνεργασία και ο ρόλος που διαδραματίζουν οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές στην προσπάθεια αυτή. Η συνοχή, ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης πρέπει να βρίσκονται στον πυρήνα του οράματος για το μέλλον της Ευρώπης.

Επίσης, αναφέρθηκε στη Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης όπου παρουσιάζονται πέντε σενάρια, καθένα από τα οποία απεικονίζει την πιθανή κατάσταση της Ένωσης μέχρι το 2025, ανάλογα με τις επιλογές που θα κάνει η Ευρώπη.

Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στη Διακήρυξη των ηγετών των 27 κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία εγκρίθηκε στις 25 Μαρτίου 2017 (Διακήρυξη της Ρώμης στις 25 Μαρτίου 2017) όπου καθορίστηκαν τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης. Οι ηγέτες της ΕΕ συναινούν με το τρίτο σενάριο αυτό που θέλει αυτούς που θέλουν περισσότερα να κάνουν περισσότερα. Η ΕΕ των 27 επιτρέπει σε όσα κράτη μέλη το επιθυμούν να αναπτύξουν μεγαλύτερη δράση σε συγκεκριμένους τομείς.

Αναφορικά με την άποψη των Ευρωπαίων πολιτών, σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών για το μέλλον της Ευρώπης οι πολίτες αν και δείχνουν ενδιαφέρον για την Ευρωπαϊκή Ένωση νιώθουν αποσυνδεδεμένοι και απογοητευμένοι από τις πολιτικές και τα θεσμικά όργανα της γεγονός το οποίο απασχολεί τόσο την σχέση τους με την ΕΕ όσο και με την πολιτική γενικότερα. Οι πολίτες εμπιστεύονται τους πολιτικούς της περιφέρειας τους περισσότερο από τους πολιτικούς της ΕΕ και του κράτους τους. Οι πολίτες ζητούν μεγαλύτερη διαφάνεια καθώς εντοπίζουν και ένα έλλειμμα ως προς τον τρόπο λειτουργίας της Ένωσης. Όσον αφορά τους επιμέρους τομείς πολιτικής, οι πολίτες ζητούν περισσότερες δράσεις από την ΕΕ για την προάσπιση της ελευθερίας, της ευημερίας, της κινητικότητας, της αλληλεγγύης, της εκπαίδευσης, το περιβάλλον, την ασφάλεια και τον τουρισμό.

Σύμφωνα με τη Διάσκεψη των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης, οι περιφέρειες δεν είναι απλά ένα ακόμη ενδιαφερόμενο μέρος, ο ρόλος των περιφερειών είναι ουσιώδης για την αντιμετώπιση του δημοκρατικού ελλείμματος της ΕΕ. Οι σημερινές θεσμικές δομές εντός της ΕΕ είναι ανεπαρκείς για την αντιπροσώπευση των περιφερειακών αρχών. Ο ρόλος της Επιτροπής των Περιφερειών ως συμβουλευτικού οργάνου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ πρέπει να ενισχυθεί, ιδίως στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας. Η

συνεργασία είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ και οι περιφέρειες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην κινητοποίηση αυτής της συνεργασίας.

Συνεπώς, η συμμετοχή των Περιφερειών δεν θα είναι απλώς μια παραχώρηση που οφείλεται στην καλή θέληση των εθνικών κρατών, αλλά μια αναγκαιότητα.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/>

Κοινή εκδήλωση της Έδρας JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος" και της οργάνωσης «Ευρωπαϊκή Έκφραση», με θέμα την Ευρώπη μετά τις Ευρωεκλογές του Μαΐου 2019

Κοινή εκδήλωση με θέμα «Η Ευρώπη μετά τις Ευρωεκλογές του Μαΐου 2019» πραγματοποίησε η Έδρα JEAN MONNET "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος" και η οργάνωση «Ευρωπαϊκή Έκφραση» στην Αθήνα (αίθουσα Ελληνογαλλικού Συνδέσμου), στις 12.12.2018.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν η τέως Υπουργός και τέως Ευρωβουλευτής κα Μαριέττα Γιαννάκου, η βουλευτής και τέως Υπουργός κα Όλγα Κεφαλογιάννη, η περιφερειακή σύμβουλος Νοτίου Αιγαίου και τέως Αντιπεριφερειάρχης κα Ελευθερία Παρασκευή Φτακλάκη, και οι Καθηγητές κ.κ. Κώστας Λάβδας (Πάντειο Πανεπιστήμιο και Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Έκφρασης), Μιχάλης Τσινισιζέλης (Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης) και Δημήτρης Σκιαδάς (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Έδρα Jean Monnet, Πρόεδρος Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών). Συντονιστής ήταν ο κ. Νίκος Γιαννής, στέλεχος της ΕΕ. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης, υπήρξαν πολύ ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις από τους συμμετέχοντες και αποτέλεσαν τη βάση μιας εκτεταμένης συζήτησης η οποία χαρακτηρίστηκε από τη διάδραση θεωρητικής γνώσης και εμπειρίας εφαρμοσμένης πολιτικής στο εθνικό και ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, με θεσμικές, διεθνοπολιτικές, κοινωνικές

και δημοσιονομικές αναφορές που ικανοποίησε το κοινό.

Περισσότερες Πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/>

Συμμετοχή του κατόχου της Έδρας JEAN MONNET καθηγητή κ. Δημητρίου Σκιαδά στο 2ο workshop με τίτλο «The Impact of Migration in Europe: Governance Responses to mass migration and refugees» που διοργανώθηκε, στις 14-15.12.2018, στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του διαπανεπιστημιακού διαλόγου Ελλάδας-Γερμανίας, από τη Σχολή Κοινωνικών Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Παν/μιου Μακεδονίας και τη Willy Brandt School of Public Policy του University of Erfurt.

Η Έδρα JEAN MONNET «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση στην ΕΕ & Έλεγχος» του Παν/μιου Μακεδονίας συμμετείχε, δια του κατόχου της, καθηγητή κ. Δ. Σκιαδά, στο 2ο workshop με τίτλο «The Impact of Migration in Europe: Governance Responses to mass migration and refugees» που διοργανώθηκε, στις 14-15.12.2018, στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του διαπανεπιστημιακού διαλόγου Ελλάδας-Γερμανίας, από τη Σχολή Κοινωνικών Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Παν/μιου Μακεδονίας και τη Willy Brandt School of Public Policy του University of Erfurt.

Το θέμα της εισήγησης ήταν «EU Spending for the migration/refugee crisis: Value for money or Money Show? The EU auditors' approach» και η εισήγηση περιελάμβανε την ανάλυση των ευρημάτων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς την διαχείριση των πόρων που διαθέτει η ΕΕ στα κράτη μέλη αλλά και σε τρίτες χώρες (π.χ. Τουρκία, αφρικανικές χώρες) για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και διαπίστωση των αποτελεσμάτων αλλά και των σημαντικών αδυναμιών που υπάρχουν. Βασικό συμπέρασμα της εισήγησης υπήρξε το ότι η μεθοδολογία που μέχρι σήμερα έχει αναπτυχθεί

από την ΕΕ, η οποία εδράζεται κυρίως στην παροχή αυξημένων πόρων χωρίς όμως περαιτέρω συστηματική συμμετοχή στην διαχείριση του προβλήματος των μεταναστευτικών ροών, αρχίζει να εξαντλεί την προστιθέμενη αξία της, καθώς οι αδυναμίες διαχείρισης που καταγράφονται μειώνουν σημαντικά την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των χρηματοδοτούμενων δράσεων.

Στο workshop συμμετείχαν με ιδιαίτερα αξιόλογες εισηγήσεις εκλεκτοί πανεπιστημιακοί & εμπειρογνώμονες από την Ελλάδα (από το Παν/μιο Μακεδονίας οι καθηγητές κ.κ. Ηλίας Κουσκουβέλης, Χρήστος Νίκας, οι επικ. Καθηγήτριες κ.κ. Σοφία Μπουτσιούκη, Ρεβέκκα Παιδή, από το Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης ο επικ. Καθηγητής Αλέξ. Τριανταφυλλίδης και η Δρ. Δήμητρα Μάνου) και τη Γερμανία (η καθηγήτρια κ.κ. Heike Grimm από το Παν/μιο του Erfurt, η Δρ. Anja Mihr, ο κ.κ. Stefan Kessler), διδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες των δυο συμμετεχόντων Παν/μιων και εκπρόσωποι αρμοδίων φορέων και ΜΚΟ.

Περισσότερες Πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/>

Διάλεξη της προσκεκλημένης της Έδρας JEAN MONNET και Ελευθερίας Φτακλάκη με θέμα «Χρηματοδότηση και Δημοσιονομική Διακυβέρνηση των Εξωτερικών Σχέσεων της ΕΕ»

Στο πλαίσιο των διαλέξεων από προσκεκλημένους εισηγητές (Guest Lectures), η Έδρα Jean Monnet "Δημοσιονομική Διακυβέρνηση και Έλεγχος" του Παν/μιου Μακεδονίας προσκάλεσε και φιλοξένησε, την Παρασκευή 23.11.2018, στο πλαίσιο του μαθήματος "Ευρωπαϊκή Ρυθμιστική και Δημοσιονομική Διακυβέρνηση και Εθνικές Επιλογές", την κ. Ελευθερία Φτακλάκη, Περιφερειακή Σύμβουλο Νοτίου Αιγαίου, τέως Αντιπεριφερειάρχη, Υποψήφια Διδάκτορα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η οποία ανέπτυξε το θέμα "Χρηματοδότηση και Δημοσιονομική Διακυβέρνηση των Εξωτερικών Σχέσεων της ΕΕ".

Στην εισήγησή της η κα Φτακλάκη ανέλυσε το ρυθμιστικό πλαίσιο οργάνωσης, λειτουργίας και χρηματοδότησης τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και των εξωτερικών δράσεων της, συμπεριλαμβανομένης και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης προκειμένου να αναδειχθούν τόσο τα δυνατά σημεία και οι επιτυχίες όσο και οι αδυναμίες και οι αστοχίες που έχουν σημειωθεί μέχρι σήμερα στο πεδίο αυτό.

Σκοπός της διάλεξης ήταν να αντιληφθούν οι φοιτητές πως προκύπτει η εξωτερική δράση της Ένωσης, πως χρηματοδοτείται, και τι αποτελέσματα έχει αποφέρει.

«Χρηματοδότηση και Δημοσιονομική Διακυβέρνηση των Εξωτερικών Σχέσεων της ΕΕ»

ΠΑΜΑΚ, 23.11.2018

Ελευθερία-Παρασκευή Φτακλάκη

Υποψ. Διδάκτορα Παν/μιου Αιγαίου,
Συνεργάτης Έδρας Jean Monnet

Περιφερειακός Σύμβουλος Ν. Αιγαίου, τ. αντιπεριφερειάρχης

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/guest-lectures/?lang=el>

Έδρα JEAN MONNET «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ & Έλεγχος»

Κάτοχος Έδρας: Δημήτριος Β. Σκιαδάς, MJur, PhD, Καθηγητής Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης

Διεύθυνση: Γραφείο 328 - Πύργος ΚΖ

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών - Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Εγνατία 156, Τ.Κ. 546 36 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Τηλέφωνο: 2310 891354

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/>

<https://www.facebook.com/jeanmonnetchairpamak/>

<https://twitter.com/jeanmonnetchair>

<https://www.linkedin.com/company/jeanmonnetchairpamak>

Έδρα JEAN MONNET
Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ
και Έλεγχος

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

